

Weert (stad)

 51° 15' NB, 5° 43' OL

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

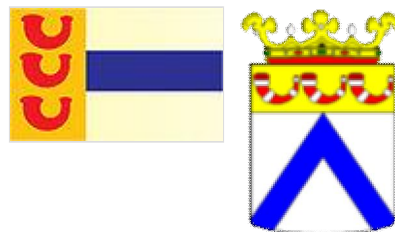
Weert (Limburgs: *Wieërt*) is een stad in de Nederlandse provincie Limburg en de stedelijke kern van de gelijknamige gemeente. De gemeente Weert grenst aan Noord-Brabant en België, daarom wordt de stad ook wel "de poort van Limburg" genoemd. Verder ligt de stad bij de Peel en aan de Zuid-Willemsvaart. Weert heeft stadsrechten sinds 1414.

Inhoud

- 1 Gemeente Weert
- 2 Geschiedenis
 - 2.1 Samenvatting Geschiedenis
 - 2.1.1 Naam en ontstaan
 - 2.1.2 De Heren van Horne
 - 2.1.3 Economische ontwikkelingen
- 3 Wapen van Weert
- 4 Bezienswaardigheden in Weert
- 5 Stad in het groen
- 6 Cultuur
 - 6.1 Musea
 - 6.2 Kunst, muziek en theater
- 7 Religie
- 8 Onderwijs
 - 8.1 Basisonderwijs
 - 8.2 Voortgezet onderwijs
 - 8.3 Middelbaar- en hoger beroepsonderwijs
- 9 Economie
- 10 Bereikbaarheid
 - 10.1 Spoor
 - 10.2 Weg
 - 10.3 Water
- 11 Weerter Vlaai
- 12 Evenementen
 - 12.1 Kermis Weert
 - 12.2 Bospop
 - 12.3 Horneland Rally
- 13 Media
- 14 Bekende Weertenaren
- 15 Trivia
- 16 Fotogalerij
- 17 Zustersteden
- 18 Links

Weert

Plaats in Nederland

Situering

Provincie Limburg
Gemeente Weert

Algemeen

Inwoners (30 jun 2008) 48.303 (inclusief overige kernen in de gemeente)

Overig

Postcode 6000-6006
Netnummer 0495
Belangrijke verkeersaders A2 N280 N292

 Nederland

Gemeente Weert

Voor bestuurlijke en andere gemeentelijke informatie over de gemeente Weert, waar de stad Weert de hoofdplaats van is, zie: Weert (gemeente).

Geschiedenis

Voor de uitgebreide geschiedenis van Weert, zie het afzonderlijke artikel Geschiedenis van Weert.

Samenvatting Geschiedenis

Naam en ontstaan

De naam 'Weert' geeft reeds aan hoe de plaats is ontstaan. 'Weert' is identiek aan *waard*: een stuk land, gelegen bij of te midden van wateren en moerassen, m.a.w. een ingedijkt stuk land. Dat de plaats deze naam ontving is heel begrijpelijk wanneer men bedenkt dat destijds deze streek zowel in het noorden, oosten als in het zuiden omgeven was door uitgestrekte Peelplassen en moerassen, die vroeger een veel grotere oppervlakte bestreken dan tegenwoordig. Tussen deze onbewoonbare wildernissen lag een hoog en droog eiland en hierop is Weert ontstaan. Het hele gebied werd onderscheiden in twee gedeelten: het hoger gedeelte 'Overweert' (thans Weert) en het lagere gedeelte Nederweert. In de omgeving van Weert hebben al sinds de prehistorie mensen gewoond. Dat blijkt uit vondsten uit de steentijd en de aanwezigheid van de resten van een groot urnenveld uit de late bronstijd op de Boshoverheide. Door middel van een verhard voetpad is dit urnenveld toegankelijk gemaakt. Tevens zijn er bewoningssporen uit de ijzertijd en de Romeinse tijd gevonden.

De plaats is ontstaan aan een knooppunt van wegen in het heide- en veengebied op de grens van Brabant en Limburg aan de rand van de Peel.

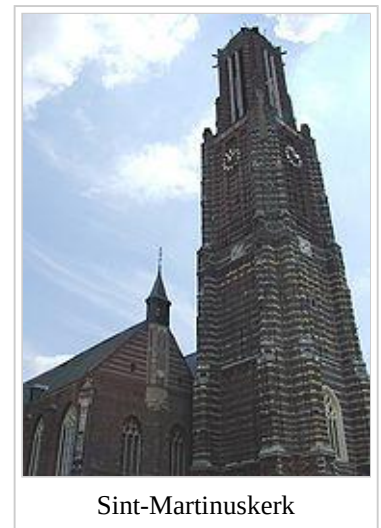
De Heren van Horne

Weert werd als eerste vermeld in een akte in 1602. Weert behoorde in die tijd tot het Graafschap Horne. Dit graafschap werd eerst bestuurd vanuit Horn, maar later werd Weert de hoofdplaats van het graafschap. Graaf Jacob I van Horne bouwde daarom in 1455 een nieuw kasteel, genaamd "De Neijenborg". Dit kasteel heeft dienst gedaan, tot het in de Spaanse Successieoorlog in 1702 werd verwoest.

Economische ontwikkelingen

Tussen 1450 en 1550 kwam door de bescherming van de Graaf van Horne Weert tot een economische bloei, vooral de lakenindustrie was erg belangrijk voor de Weerter economie. In deze tijd werd ook de Sint-Martinuskerk gebouwd. Na de dood van de laatste graaf van Horn, Filips van Montmorency, viel de bescherming voor Weert door de heren van Horne weg. Hierdoor kwam de stad in verval. Pas na de aanleg van de Zuid-Willemsvaart in 1825 en de IJzeren Rijn in 1879 kwam de economie weer tot bloei.

Na de Eerste Wereldoorlog kwam de industrialisatie van de stad opgang. De industrie werd langzaam belangrijker dan de landbouw en zo werd Weert een echte industriestad, wat het heden ten dage nog steeds is.

Sint-Martinuskerk

Wapen van Weert

Weert beschikt over een gemeentelijk wapen. Dit wapen is goedgekeurd bij het koninklijk besluit van 16 november 1977. De officiële beschrijving luidt:

"In zilver een keper van azuur; een schildhoofd van goud, beladen met drie hoorns van keel (rood), beslagen van zilver. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels".

Dit wapen was ontleend aan een zestiende eeuwse schepenzegel van de stad. De keper, de omgekeerde V, is een weefselpatroon. Ze houdt vermoedelijk verband met het vroegere bloeiende lakenambacht, dat lakens naar West-Europa uitvoerde. Voor de zestiende eeuw was een schepenzegel in gebruik, waarin de drie hoorntjes waren verwerkt van het wapen van de graven van Horn. Deze graven waren tevens heren van Weert. Het wapenschild kan gedekt worden door een schildkroon. De kroon van Weert, drie bladeren en twee parelbanken, staat symbool voor een graaf: de graaf van Horne.

(Bron: Gemeente-archief Weert)

Bezienswaardigheden in Weert

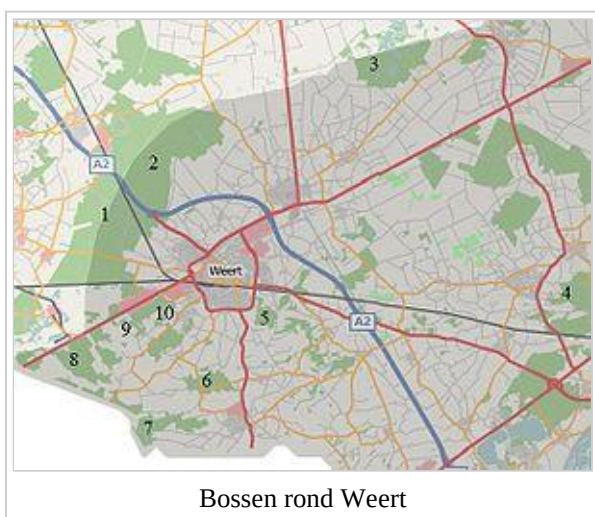
Door grondige saneringen in de decennia na de Tweede Wereldoorlog heeft de oude stadskern een grondige metamorfose ondergaan. Dat neemt niet weg dat er nog het een en ander te zien is in Weert.

- De Sint-Martinuskerk, die voorkomt in de top 100 van belangrijkste monumenten in Nederland.
- Het klooster van de Zusters Birgittinessen in de Maasstraat.
- De Paterskerk.
- Gemeentemuseum de Tiendschuur.
- Het voormalige stadhuis, nu Gemeentemuseum Jacob van Horne.
- Diverse molens in de omgeving van de stad [1], bijv.:
 - Wilhelmus-Hubertus
 - Sint Anna in Weert
 - Sint Anna in Tungalroy
 - Sint Oda
- Het Muntgebouw, de plaats waar de Heren van Weert hun geld sloegen.
- de Kleipijpenoven.

N.B. Voor foto's van de bovengenoemde bezienswaardigheden zie de fotogalerij onderaan deze pagina.

Stad in het groen

Weert is omringd door vele bosgebieden. Hierdoor wordt Weert ook vaak "Weert, stad in het groen" genoemd. Hieronder in de tabel staat een groot deel van deze bossen genoemd, beginnend ten noordwesten van de stad.

5. De Moeselpeel	Bosgebied ten zuidoosten Weert, nabij de wijk Graswinkel.
6. Tungelerwallen	Een dennenbos dat afgewisseld wordt met heide en stuifzand nabij het kerkdorp Tungelroy in de gemeente Weert.
7. Stramprooise Heide	Bossen ten westen van het dorp Stramproy in het zuidwesten van de gemeente aan de grens met België.
8. Laurabossen	Bosgebied ten zuidwesten van de stad. Het hout dat afkomstig was uit dit bos werd gebruikt voor de bouw van steenkolenmijnen in Zuid-Limburg.
9. Kruispeel	Deze bossen liggen tussen de Laurabossen en de IJzeren Man aan de Zuid-Willemsvaart.
10. De IJzeren Man	Druk bezocht bos grenzend aan het zuidwesten van de stad. Bij het bos liggen ook verschillende toeristische accommodaties, zoals Subtropisch Zwembad "de IJzeren Man", camping "de IJzeren Man" en Restaurant en Partycentrum PARC "de IJzeren Man".

Delen van een aantal van deze bosgebieden rondom Weert worden gebruikt als militair oefenterrein. Het is echter toch mogelijk om deze gebieden te bezoeken, men moet wel op vlaggen en borden letten.

Cultuur

Musea

In Weert liggen een aantal musea. De belangrijkste musea zijn gemeentemusea, dit zijn:

- *Gemeentemuseum Jacob van Horne*. Dit museum is gevestigd in het oude stadhuis op de Oude Markt, in het midden van het centrum. Het museum toont een collectie aan religieuze kunst. Het museum is sinds 1982 in het pand gevestigd.
- *Gemeentemuseum de Tiendschuur*. Het museum is gevestigd in de schuur waar voor de 18e eeuw de belasting in natura, dat betaald moest worden aan de heren van Horne, opgeslagen werd. In het museum kan men een goede indruk krijgen van de geschiedenis van Weert.

De Tiendschuur

Kunst, muziek en theater

- In Weert is een locatie gevestigd van het Regionaal Instituut voor Cultuur- en Kunsteducatie (afgekort *RICK*). Hierbij kan men cursussen volgen omtrent kunst en cultuur. De instelling is onder de bevolking beter bekend bij de oudere namen muziekschool en kunstcollege.
- Er zijn in Weert een groot aantal harmonieën. Vele wijken, maar ook kerkdorpen in de gemeente, beschikken over een harmonie. Deze harmonieën spelen ook een grote rol bij de carnaval. Een voorbeeld van een Weerter harmonie is de Stedelijke Harmonie St. Antonius.
- Het belangrijke theater van Weert is het *Munttheater*. In het theater worden optredens verzorgd door lokale, maar ook door nationale artiesten. Dit theater vervult eveneens een functie bij de carnaval, namelijk bij de "Bôte aovundj" (Nederlands: Bonte avond).
- In de wijk Boshoven ligt het muziekcentrum De Bosuil. Hier spelen geregeld bekende Nederlandse en internationale bands en artiesten.

Religie

In Weert ligt de Dekenale Stadkerk Sint-Martinus, kortweg de Sint-Martinuskerk. De naam geeft al aan dat deze kerk geleid wordt door een deken en dat Weert dus de hoofdstad is van het Dekenaat Weert. Dit dekenaat ligt in het Bisdom Roermond, geleid door bisschop Frans Wiertz. Onder het dekenaat vallen niet alleen alle parochies uit de gemeente Weert, maar ook uit de gemeente Nederweert.

Onderwijs

Basisonderwijs

In Weert, maar ook in de kerkdorpen van de gemeente, liggen een groot aantal basisscholen. Deze basisscholen zijn soms op religieuze grondslag (veelal Rooms-katholieke), of een andere levensovertuiging (zoals de Montessorischool Weert). Ook zijn er een aantal openbare basisscholen. Deze scholen staan onder het bestuur van de gemeente en werken onderling nauw samen. De 4 openbare basisscholen in de gemeente Weert zijn:

- Openbare Basisschool Molenakker
- Openbare Basisschool Graswinkel
- Openbare Basisschool de Uitkijktoren
- Openbare Basisschool de Duizendpoot

Voortgezet onderwijs

Weert heeft op dit moment 3 middelbare scholen:

- Philips van Horne SG
- Bisschoppelijk College Weert-Cranendonck
- Het Kwadrant

Middelbaar- en hoger beroepsonderwijs

- *Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)*: Gilde Opleidingen, locatie Drakesteyn.
- *Hoger beroepsonderwijs (hbo)*: Hogeschool HBO Nederland.

Economie

Weert is in de eerste plaats een industriestad. Deze sector is goed voor veertig procent van de werkgelegenheid. De opkomst van de industrie in Weert is vooral begonnen na de aanleg van de Zuid-Willemsvaart en de spoorweg de IJzeren Rijn. De stad is de plaats van oorsprong, en gedeeltelijk nog van de huidige activiteit, van bedrijven als Wilma Bouw (inmiddels BAM-Wilma te Amsterdam) en de grote grafische onderneming Roto Smeets (inmiddels ook gefuseerd, maar met nog steeds een vestiging in Weert). Ook speelt Weert door zijn centrale ligging tussen Zuidoost-Brabant en Limburg een rol in de zakelijke dienstverlening, met name voor instellingen die op een grotere schaal opereren als het districtskantoor van een vakbond en het kantoor van een kabelmaatschappij.

Bereikbaarheid

Spoor

Station Weert is gelegen aan de

Stationsgebouw

De Zuid-Willemsvaart

spoorverbinding Eindhoven - Roermond en heeft rechtstreekse intercityverbindingen met Alkmaar in het noorden en Maastricht / Heerlen in het zuiden. Verder ligt de stad aan de spoorverbinding de IJzeren Rijn. Een deel van de IJzeren Rijn, tussen Weert en het

Belgische Neerpelt is momenteel in onbruik, maar er zijn plannen om de oude spoorverbinding met Neerpelt weer te hervatten.

Personenvervoer op een deel van de IJzeren Rijn, tussen Roermond en Weert

Weg

Weert ligt net ten westen van de snelweg A2. Via de afritten 38,39 en 40 is de stad gemakkelijk te bereiken. Verder verbindt de provinciale weg N280 de stad met Roermond. De N292 verbindt de stad met het Belgische Maaseik.

Water

Door Weert loopt de Zuid-Willemsvaart. Dit kanaal verbindt Maastricht met 's-Hertogenbosch en is dus een belangrijke waterweg door Zuid-Nederland. Weert beschikt over een haven waar vrachtschepen kunnen laden en lossen. Verder is er voor plezierjachten ook een passantenhaven bij het centrum van de stad. In de stad liggen een aantal beweegbare bruggen, die soms voor verkeersoverlast zorgen. Vooral de hefbrug "De Stadsbrug" bij het centrum zorgt vaak voor verkeersproblemen wanneer deze open staat.

Weerter Vlaai

Weert staat bekend om zijn Weerter vlaai, buiten de provincie welhaast het prototype van de Limburgse vlaai. Deze bekendheid heeft Weert te danken aan *Antje van de stasie* (dialect voor: 'van het station') die vroeger met vol enthousiasme haar vlaaien verkocht aan reizigers op het station van Weert. Ook op het station van Nijmegen kon men Weerter vlaai kopen, waarmee Limburg zich al in de Waalstad op smakelijke wijze manifesteerde.

Tegenwoordig staat er een beeldje van Antje tegenover het Station.

Evenementen

Kermis Weert

De kermis in Weert is de grootste kermis van Nederland, op de Tilburgse kermis na. Elk jaar komen er vele attracties en eetkraampjes naar de stad om zich te vestigen, en honderdduizenden bezoekers stromen op deze kermis af. Op 7 pleinen zijn de attracties gevestigd. Deze pleinen zijn: Bassin, Markt, Nieuwe Markt, Stationsplein, Kasteelplein, Langpoort en de Dries. De kermis wordt vooral gekenmerkt door de lage prijzen. Er is een maximum prijs waar de kermisexploitanten zich aan moeten houden. Hierdoor zijn de prijzen op de kermis vaak lager dan op vergelijkbare kermissen in Nederland.

Bospop

Ieder jaar in het begin van de maand juli vindt er in de wijk Boshoven een relatief groot festival plaats, genaamd Bospop. Het rock-/metalfestival trekt jaarlijks ongeveer 25.000 bezoekers. Het festival duurt twee dagen, met twee podia, en biedt zowel nationale als internationale acts. In 2008 zal het plaatsvinden

van vrijdag 11 t/m zondag 13 juli.

Horneland Rally

Ieder jaar start ook de Horneland Rally in Weert. Het betreft een rally met oldtimers.

Media

In Weert zijn diverse lokale media actief.

- Weert Televisie - Een commercieel lokaal televisiestation met een dagelijkse nieuwsuitzending.
- Streekomroep Weert - Publiek omroepstation. Voornamelijk bekend vanwege hun radiozender WeertFM.

Bekende Weertenaren

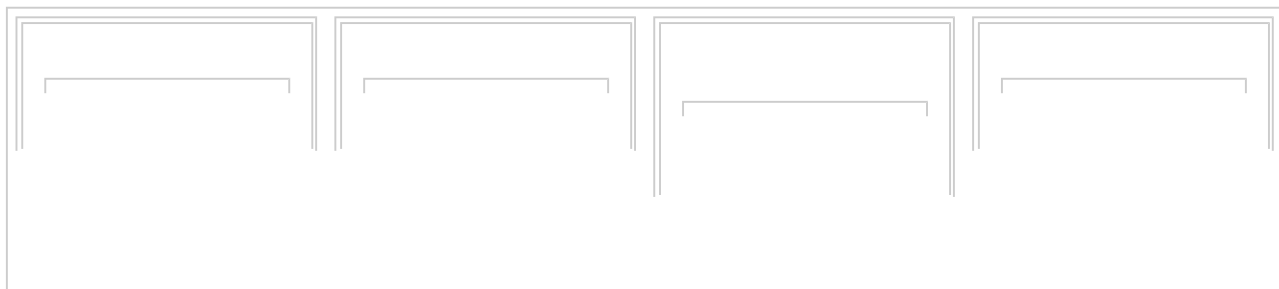
- Elbekay Bouchiba - voetballer
- Pieter Custers - boogschutter
- Pierre Dentener - muzikant, componist/tekstschrijver
- Jan Dibbets - beeldend kunstenaar
- Samir El Gaaouiri - voetballer
- Annie van Gansewinkel - schrijfster
- Johnny Hoes - zanger, producer en componist/tekstschrijver
- Mieke en Selma "Zus" Jansen - zangduo bekend als De Selvera's
- Frank van Kouwen - voetballer
- Paul Lempens - Tweede Kamerlid SP
- Fred Limpens - zanger, producer en componist/tekstschrijver
- Ton van Loon - generaal
- Steef Nieuwendaal - voetballer
- Gerard Reve - schrijver/dichter
- Gonnellen Rothenberger - dressuurrijdster
- Sjeng Schalken - tennisser
- Olivier Tielemans - autocoureur
- Dennis van de Ven - acteur
- Frans Weekers - Tweede Kamerlid VVD
- Hieronymus van Weert (1522-1572) - missionaris, pastoor en martelaar (Martelaren van Gorcum)

Trivia

- In december 2002 had Weert in de St. Martinuskerk de grootste kerststal van Europa.
- De streektaal in en rond Weert is het Weerts in het dialect Wierts

Fotogalerij

Hieronder een korte impressie van de stad

Het klooster in de
Maasstraat

De Hameij en de Parkflat

De Stadsbrug

Kasteel Nijenborgh op de
Biest

Sint-Martinuskerk vanaf
de Emmasingel

Wilhelmus Hubertus
Molen

Zustersteden

Weert heeft een samenwerking met:

- Sint-Truiden

Links

- [website gemeente Weert](#)

Gemeente Weert

Stad: Weert

Kerkdorpen: Altweeterheide · Boshoven · Laar · Stramproy · Swartbroek · Tungelroy

Buurtschap: Hushoven

Categorieën: Plaats in Limburg (Nederland) | Weert

- Deze pagina is het laatst bewerkt op 16 jan 2009 om 22:49.
- De tekst op Wikipedia is zonder enige vorm van garantie beschikbaar onder de GNU Free Documentation License.
Wikipedia® is een geregistreerd handelsmerk van de Wikimedia Foundation, Inc., een in de Verenigde Staten geregistreerde organisatie zonder winstoogmerk.